

บทที่ 1
บทนำ

บทนำ (INTRODUCTION)

วัตถุประสงค์ หลังจากที่ได้ศึกษาบทที่ 1 แล้ว นักศึกษาจะเข้าใจและสามารถอธิบายถึงเรื่องต่าง ๆ ต่อไปนี้ได้ คือ

- 1.1 ความหมายของการวิจัย
- 1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 1.3 ประโยชน์ของการวิจัย
- 1.4 การวิจัยกับการบริหาร
- 1.5 เครื่องมือในการตัดสินใจ
- 1.6 บทบาทของนักวิจัย
- 1.7 จรรยาบรรณของนักวิจัย
- 1.8 ลักษณะของการวิจัย
- 1.9 ประเภทของการวิจัย

การประกอบกิจการประเภทต่าง ๆ ทุกวันนี้ เราจะพบเห็นอยู่เสมอว่า มีประเภทของการประกอบธุรกิจเกิดขึ้นอย่างมากมายหลายประเภท ทั้งในด้านการผลิต การแข่งขันการตลาด และอื่น ๆ อีกมาก รวมทั้งด้านการให้บริการซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างเห็นได้ชัด ไม่ว่าจะเป็นด้านอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ เทคนิคต่าง ๆ ตลอดจนการให้บริการสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ ต่างก็ได้มีการพัฒนาและปรับปรุงกันอยู่ตลอดเวลา การเปลี่ยนแปลงในสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้นั้น ส่วนใหญ่แล้วมักจะเกิดมาจากผลของการวิจัย พัฒนา และปรับปรุงแทบทั้งสิ้น จึงถือได้ว่า การวิจัยเป็นกิจกรรมที่สำคัญประการหนึ่ง ซึ่งควรที่จะมีควบคู่ไปกับการประกอบกิจการธุรกิจแขนงต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเพียงส่วนย่อยส่วนหนึ่งส่วนใด หรือทั้งหมดของกิจการก็ตาม

โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว การวิจัยสามารถที่จะแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ

ก. การวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์ (Science Research)

ข. การวิจัยทางด้านสังคมศาสตร์ (Social Research)

การวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์ (Science Research)

เป็นการศึกษาถึงเทคโนโลยี (Technology) ต่าง ๆ เพื่อศึกษา พัฒนา และปรับปรุงให้ดีขึ้นให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและภาวะการณ์ทางธรรมชาติต่าง ๆ เช่น การคิดค้นประดิษฐ์เครื่องมือเครื่องใช้ชนิดใหม่ ๆ การคิดค้นทางวิทยาศาสตร์แขนงใหม่ ๆ เป็นต้น ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นการวิจัยที่ไม่มีลักษณะหรือส่วนเกี่ยวข้องกับมนุษย์โดยตรง แต่จะเกี่ยวข้องโดยทางอ้อม เช่น การแพทย์ การผลิตสิ่งสาธาณูปโภคอุปโภค บริโภคประเภทต่าง ๆ เป็นต้น โดยทั่วไปจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิชาการและการค้นคว้าทดลอง

การวิจัยทางด้านสังคมศาสตร์ (Social Research)

เป็นการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์โดยตรง เพราะเป็นการศึกษาถึงเรื่องราวต่าง ๆ ทางด้านความรู้สึกนึกคิด จิตใจ อารมณ์ และพฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ เป็นการศึกษาที่กว้างขวางมาก ไม่ว่าจะเป็นด้านใดก็ตาม เช่น ด้านการศึกษา การพาณิชย์ หรือด้านใดก็ตาม ต่างก็จำเป็นต้องรู้เรื่องราวของมนุษย์แทบทั้งสิ้น

ดังนั้น ในที่นี้จะกล่าวถึงการวิจัยทางด้านสังคมศาสตร์ (Social Research) ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์โดยตรง ในด้านพฤติกรรม (Behavior) ความรู้สึกนึกคิด (Mind) ตลอดจนศึกษาถึงอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ (Environments) ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งนี้ โดยอาศัยหลักและวิธีการทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Method) เข้ามาใช้ในการวิจัย เพื่อให้เกิดความถูกต้องและมีระเบียบแบบแผน เป็นขั้นเป็นตอน (Systematic) เพื่อให้สามารถเป็นที่เชื่อถือได้ ฉะนั้น การวิจัยทางสังคมศาสตร์จึงเป็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม การกระทำ (Activity) และความรู้สึกนึกคิดของบุคคลหรือกลุ่มคน โดยอาศัยหลักและวิธีการทางวิทยาศาสตร์นั่นเอง

1.1 ความหมายของการวิจัย

ก่อนที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องราวของการวิจัย เราควรที่จะศึกษาเกี่ยวกับความหมายของคำว่า “การวิจัย” กันเสียก่อน ความหมายของการวิจัยนั้น ได้มีผู้รู้หลายท่านให้คำจำกัดความ (Definition) ไว้ ซึ่งก็แตกต่างกันออกไปตามความรู้ความสามารถของแต่ละท่าน แต่ความหมายโดยส่วนรวมแล้วก็มีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน เช่น

“การวิจัย คือกระบวนการในการค้นคว้าหาความจริง (Reliable Knowledge) เพื่อที่จะนำมาช่วยในการแก้ปัญหาหรือตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ”¹

“การวิจัย คือ กระบวนการแสวงหาความรู้จากปัญหาอย่างมีระบบ โดยมีการทดสอบสมมติฐานที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผล ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในเรื่องนั้น ๆ เพื่อนำไปพยากรณ์หรือสังเกตการเปลี่ยนแปลงเพื่อควบคุมสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้คงที่”²

“การวิจัย คือ กระบวนการค้นคว้าหาความจริงภายในขอบเขตที่กำหนดไว้ อย่างมีระบบ ตามระเบียบวิธีการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อประโยชน์ในการอธิบายหรือทำนาย”³

“การวิจัย คือ การศึกษาค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์ โดยใช้วิธีทางตรรกศาสตร์อย่างมีระบบ ทั้งนี้ เพื่อศึกษาหาความจริงใหม่ ๆ หรือเพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงเก่า ๆ หรือเพื่อวิเคราะห์ผลก่อนหลังของความสัมพันธ์ระหว่างกันและกัน” พอลีน วี ยัง PAULINE V. YOUNG⁴

“การวิจัย หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ที่ดำเนินไปอย่างมีระเบียบ และกฎเกณฑ์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินงานกับข้อมูล วิเคราะห์และตีความหมายข้อมูล เพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบอันถูกต้องต่อปัญหา หรือคำถามที่ได้ตั้งไว้”⁵

“การวิจัย คือ การศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์หรือทดลองอย่างละเอียด เพื่อค้นคว้าหาข้อเท็จจริงและความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำไปตั้งเป็นกฎหรือทฤษฎีหรือแนวทางในการปฏิบัติ”⁶

“Research : Careful Study to discover correct information”⁷

ตามพระราชบัญญัติของสภาวิจัยแห่งชาติ ได้ให้คำนิยามของการวิจัยไว้ว่า

“การวิจัย คือ การศึกษาค้นคว้าที่มีระบบและแผนการ เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

¹ Schuessler, Karl F., *Social Research Method*, (Bangkok : Thammasat University 1964) P. 2.

² อนันต์ ศรีโสภณ, *หลักการวิจัยเบื้องต้น* (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2521) หน้า 16

³ สุบรรณ พันธุ์วิเศษ และคณะ, *ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติ* (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2522) หน้า 2

⁴ อำนวยวิทย์ ชูวงศ์, *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์* (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แพรวพิตยา, 2519) หน้า 3

⁵ สุชาติ ประสิทธิ์ฐิติพันธ์ และคณะ, *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์* (กรุงเทพมหานคร : ไม่ปรากฏที่พิมพ์, 2529) หน้า 1

⁶ Webster's New International Dictionary, Third Edition, 1967, P. 1930.

⁷ Shaw, John Robert, *The New Horizon Ladder Dictionary*, Popular Library Inc., N.Y. 1969, P. 424.

ดังนั้น จึงพอที่จะสรุปความหมายของการวิจัยได้ว่า

“การวิจัย ก็การศึกษาเพื่อค้นคว้าหาความจริงของปัญหาต่างๆ ด้วยระบบและวิธีการอันถูกต้อง เพื่อให้ได้มาซึ่งผลของการศึกษาวิจัยนั้นอย่างมีประสิทธิภาพ”

เพื่อให้เกิดความเข้าใจถึงความหมายของคำว่า “Research” ให้ดียิ่งขึ้น จึงขอนำเอาข้อสรุปซึ่งเป็นผลจากที่ประชุมของ Pan Pacific Science Congress เมื่อปี ค.ศ. 1961 ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งได้แยกความหมายของคำว่า “Research” ไว้ดังนี้¹

R = Recruitment and Relationship ซึ่งหมายถึง การฝึกคนให้มีความรู้ รวมทั้งการรวบรวมผู้คนที่มีความรู้ให้มาปฏิบัติงานร่วมกัน ติดต่อสัมพันธ์และประสานงานกัน

E = Education and Efficiency หมายถึง ผู้ที่ทำการศึกษาวิจัยจะต้องมีการศึกษาอบรมมีความรู้ และมีความสามารถในการวิจัย

S = Science and Stimulation เป็นการศึกษาที่ต้องพิสูจน์ เพื่อค้นคว้าหาความจริง และเป็นพลังกระตุ้นในความคิดริเริ่ม กระตือรือร้นที่จะทำการวิจัย

E = Evaluation and Environment ผู้วิจัยจะต้องรู้จักการประเมินผลและต้องรู้จักใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับสภาวะแวดล้อม

A = Aim and Attitude จะต้องมีจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมายที่แน่นอน และมีทัศนคติที่จะต้องติดตามผลการวิจัย

R = Result ผลของการวิจัยที่ได้มา ไม่ว่าจะเป็นอย่างใด จะต้องยอมรับผลที่ได้มานั้นโดยดุษฎี เพราะเป็นผลที่ได้มาจากการศึกษาค้นคว้าอย่างมีระบบ

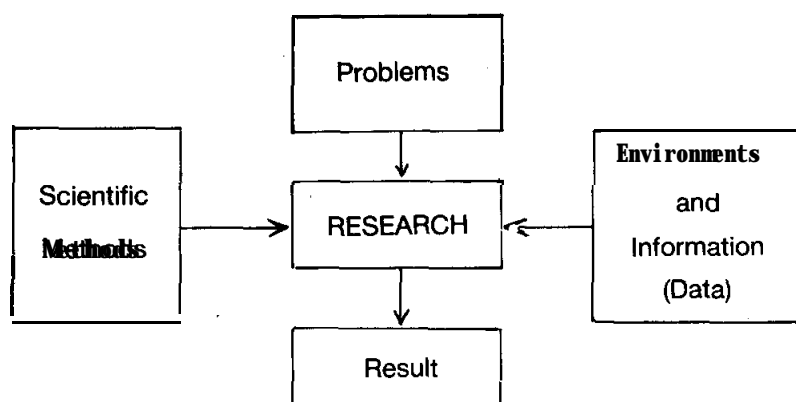
C = Curiosity ผู้วิจัยจะต้องมีความอยากรู้อยากเห็น มีความขวนขวาย และสนใจในงานที่วิจัยอยู่ตลอดเวลา

H = Horizon เมื่อปรากฏผลการวิจัยออกมาแล้ว ย่อมจะทำให้เกิดความเข้าใจ และทราบถึงปัญหาเหล่านั้นได้ ซึ่งเปรียบเสมือนกับเกิดแสงสว่าง จึงหมายถึงว่า ผลของการวิจัยจะก่อให้เกิดความกระจ่างแจ้งนั่นเอง

จากที่กล่าวมาข้างต้น พอที่จะเขียนเป็นแผนผังเพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจได้ง่ายขึ้น ดังนี้

¹ จุมพล สวัสดิยากร, หลักและวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สุวรรณภูมิ, 2520) หน้า 10.

รูปที่ 1.1 แสดงถึงความหมายและองค์ประกอบของการวิจัย

จากความหมายของการวิจัยดังกล่าวมาข้างต้นนั้น สามารถที่จะสรุปออกมาเป็น ส่วนสำคัญเป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. การวิจัย เป็นการศึกษาเพื่อแสวงหาความจริง หรือความรู้ใหม่ เพื่อพิสูจน์สิ่งใดสิ่งหนึ่งให้กระจ่างชัด
2. การวิจัย เป็นการศึกษาอย่างมีระบบ มีแบบแผน มีระเบียบวิธีการเป็นขั้นเป็นตอน โดยอาศัยวิธีการทางคณิตศาสตร์ สถิติ และวิทยาศาสตร์ช่วย
3. การวิจัยต้องมีการหาข้อมูล มีหลักฐาน มีการอ้างอิงถึงแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อที่จะนำข้อมูลมารวบรวมเพื่อทำการวิเคราะห์ และศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย
4. การวิจัยต้องมีการควบคุมการดำเนินการให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ และบริหารงาน การวิจัยให้มีประสิทธิภาพตามเป้าหมายของการวิจัยด้วย

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การทำการศึกษาวิจัย ผู้ที่ทำการวิจัยจะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ หรือความต้องการ เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว การวิจัยมักจะมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อการศึกษาสร้างเสริมความรู้ใหม่ ๆ หรือทฤษฎีใหม่ ๆ อันจะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป และเป็นการเพิ่มพูนวิทยาการให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
2. เพื่อการศึกษาสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์ หรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ อันจะก่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้า และมีประสิทธิภาพของอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ

3. เพื่อนำผลของการศึกษาไปใช้หรือประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องโดยตรง หรือโดยอ้อม ถึงการดำรงชีวิตของมนุษย์ในสังคมต่อไป

4. เพื่อช่วยให้การตัดสินใจของผู้บริหารมีความถูกต้อง และสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการพยากรณ์ การคาดคะเน การวิเคราะห์แนวโน้ม ตลอดจนการควบคุมและแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานให้มีประสิทธิผลตามต้องการ

1.3 ประโยชน์ของการวิจัย

เราทราบมาแล้วว่า การวิจัยเน้นศึกษาเพื่อให้ได้มาซึ่งผลที่มีประสิทธิภาพ เป็นการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และเพิ่มพูนวิทยาการในสาขาต่าง ๆ ให้กว้างขวางและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยมุ่งที่จะให้ความรู้หรือวิทยการนั้น ๆ ได้ใช้ให้เป็นประโยชน์นั่นเอง

มีนักธุรกิจสำคัญ ๆ บางท่าน ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของการวิจัยไว้ดังนี้¹

ประธานบริษัท เมอร์แคนไทล์ทรัสต์ จำกัด (นายจี เอฟ. จอนสตัน) กล่าวว่า “ในยุคของอิเล็กทรอนิกส์ ข้าพเจ้าเห็นว่าการนำทางการธุรกิจโดยปราศจากการใช้ประโยชน์จากการวิจัย เหมือนกับการเดินเรือโดยปราศจากแผนที่”

ประธานธนาคารเนชั่นแนลดีทรอยต์ จำกัด (ชเล็ส ที. พิชเชอ นอย) กล่าวว่า “ธนาคารของเราใช้การวิจัยเสมอ เพื่อค้นหาวิธีที่จะเสนอบริการแก่ลูกค้าอย่างดีที่สุด รวดเร็วที่สุด และเพื่อจัดหาสถานที่ที่เหมาะสมที่สุด โดยพิจารณาจากความสะดวกของฝ่ายลูกค้าเป็นใหญ่”

เราจะเห็นได้ว่า การวิจัยมีประโยชน์ต่อธุรกิจแทบทุกประเภท ฉะนั้น จึงพอที่จะสรุปถึงประโยชน์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. การวิจัยช่วยให้เกิดความรู้ใหม่ ๆ เป็นการเพิ่มพูนวิทยาการให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์ในการศึกษาต่อไป
2. ช่วยในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและยุติธรรม
3. ช่วยให้การกำหนดนโยบายและวางแผนได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วและประหยัด
4. ช่วยแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและตรงจุด
5. ช่วยให้นักบริหารสามารถวินิจฉัย สั่งการ และตัดสินใจปัญหาได้ดียิ่งขึ้น
6. ช่วยให้ผู้สามารถติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานได้

เมื่อเราทราบว่า การวิจัยมีประโยชน์และคุณค่าอย่างไรบ้างแล้ว เราก็พอที่จะนำมาพิจารณาให้เห็นถึงประโยชน์ของการวิจัยที่มีต่ออุตสาหกรรมบริการประเภทต่าง ๆ ได้ เช่น

¹วีระ บุญญานุรักษ์, การวิจัยตลาด (นครหลวงกรุงเทพธนบุรี : โรงพิมพ์อักษรสมัย 2515) หน้า 26.

1. การสาธารณูปโภค (Public Utilities) เช่น การไฟฟ้า โทรศัพท์ ประปา รถโดยสาร ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน โดยจะต้องทราบถึงความต้องการของผู้ใช้บริการ และใช้พิจารณาถึงแนวโน้มต่าง ๆ ของการพัฒนาเศรษฐกิจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจการสาธารณูปโภค

2. การขนส่งและการคมนาคม (Transportation and Communication) เพื่อให้ทราบถึงแนวโน้มของการขนส่ง การติดต่อสื่อสาร ปัญหาทางด้านจราจร ปัญหาทางด้านเวลาและระยะทาง เป็นต้น

3. การประกันภัยและการคลังสินค้า (Insurance and Warehousing) ใช้การวิจัยเพื่อให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ การกำหนดอัตราค่าประกัน การวางโปรแกรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดเก็บและการส่งสินค้า

4. การท่องเที่ยวและการโรงแรม (Tourism and Hotel) ได้ทราบถึงปริมาณความต้องการในด้านที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว ปริมาณการเปลี่ยนแปลงของนักท่องเที่ยวในด้านที่พัก เป็นต้น

5. ธุรกิจเกี่ยวกับการเงิน (Financial) เพื่อให้ทราบถึงปริมาณความต้องการด้านบริการต่าง ๆ แนวโน้มของการลงทุน และอื่น ๆ เป็นต้น

6. การเคหะหรือที่พักอาศัย (Housing) เพื่อให้ทราบถึงปริมาณความต้องการด้านที่อยู่อาศัย สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ความปลอดภัย บริการสาธารณะต่าง ๆ

7. สถานที่พักผ่อนหย่อนใจและภัตตาคาร (Recreation and Restaurant) ใช้พิจารณาถึงแนวโน้มของผู้ใช้บริการ ความต้องการของลูกค้า เพื่อนำมาปรับปรุงให้ถูกกับความต้องการของลูกค้า

8. อื่น ๆ (Others) ใช้พิจารณาถึงองค์ประกอบอื่น ๆ ที่สัมพันธ์และมีส่วนเกี่ยวข้องกับงานทางด้านบริการ

1.4 การวิจัยและการบริหาร

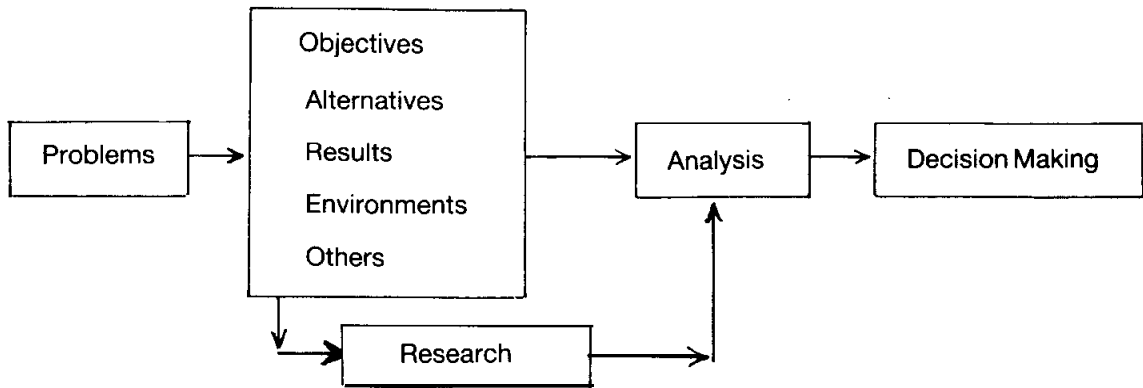
ธุรกิจทุกประเภทจะประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานได้เป็นอย่างดีนั้น มิได้ขึ้นอยู่กับบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะ แต่จะขึ้นอยู่กับความสามารถในการปฏิบัติงานของพนักงานทั้งหมดร่วมกัน นับตั้งแต่ผู้บังคับบัญชาชั้นสูงสุด จนถึงระดับคนงาน ไม่ว่าเขาเหล่านั้นจะปฏิบัติงานอยู่ในระดับใดก็ตาม สิ่งที่ต้องกระทำอยู่ในเกือบทุกระดับงานก็คือ “การตัดสินใจ (Decision Making)” ซึ่งอยู่ภายในขอบเขตและอำนาจหน้าที่ของผู้นั้น ดังนั้น สิ่งที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการบริหารงานก็คือ การตัดสินใจ

เหตุที่จะต้องมีการตัดสินใจ ก็เพื่อใช้แก้ปัญหา (Problems) ในด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งในปัญหาต่าง ๆ นั้นจะเกิดขึ้นมาได้ก็เพราะ การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objectives) กล่าวคือ เมื่อเรามีความต้องการอย่างใดอย่างหนึ่ง เราก็จะมีปัญหาเกิดขึ้นว่า เราจะดำเนินการอย่างไร เพื่อที่จะให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่เราตั้งไว้ เมื่อกำหนดวัตถุประสงค์แล้ว ปัญหาต่อไปก็คือ เราจะมีทางเลือก (Alternatives) ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วมักจะมีทางเลือกหลายทาง ทั้งนี้ ย่อมขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์นั้น ๆ ว่า มีวิธีใดบ้างที่จะนำไปสู่วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ ส่วนปัญหาต่อไปก็คือ เมื่อเรามีทางเลือกหลายทาง เราก็จะมีผลลัพธ์ (Results) ของแต่ละทางเลือกที่ไม่เหมือนกัน จึงทำให้เกิดปัญหาว่าจะเลือกวิธีใด และจะได้ผลลัพธ์อย่างไรบ้าง มีความแตกต่างกันหรือไม่ ซึ่งผลลัพธ์ของแต่ละทางเลือกนั้นจะแตกต่างกัน ก็ขึ้นอยู่กับสภาวะการณ์ของสิ่งแวดล้อม (Environments) และอนาคต (Future) โดยจะชี้ให้รู้ว่าเราควรที่จะเลือกตัดสินใจอย่างไร และควรจะใช้ทางเลือกอันไหน เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีที่สุดและมีประสิทธิภาพมากที่สุด

การตัดสินใจทุกครั้ง ไม่จำเป็นเสมอไปที่จะต้องอาศัยองค์ประกอบอื่น ๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง การตัดสินใจบางชนิดเป็นการตัดสินใจอย่างง่าย ๆ ไม่ต้องการข่าวสารหรือข้อมูลประกอบมากนัก แต่การตัดสินใจบางชนิดจำเป็นต้องอาศัยกรรมวิธีหรือข้อมูลต่าง ๆ เข้ามาช่วยประกอบการพิจารณาในการวิเคราะห์ถึงหลักความจริง การตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาในลักษณะนี้เป็นการตัดสินใจโดยอาศัยเหตุผลข้อเท็จจริงต่าง ๆ ซึ่งอาจจะกระทำได้หลายวิธี แต่วิธีหนึ่งจะช่วยให้การตัดสินใจนั้นง่ายและแน่นอนมากขึ้นก็คือ “การวิจัย (Research)” เพราะเป็นการแสวงหาข้อมูลอย่างมีระบบ มีแบบมีแผน เป็นการป้อนข้อมูลที่นำเชื่อถือได้เกี่ยวกับ ปัญหา ทางเลือก และผลลัพธ์ต่าง ๆ ให้แก่ผู้บริหาร เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจได้ดียิ่งขึ้น

ฉะนั้น พอที่จะสรุปได้ว่า สิ่งที่สำคัญประการหนึ่งในการบริหารงานก็คือ “การตัดสินใจ” การตัดสินใจทุกครั้งไม่จำเป็นต้องมีการศึกษาวิจัยเสมอไป การตัดสินใจนั้น ๆ จะขึ้นอยู่กับระยะเวลา และสถานการณ์เป็นสำคัญ ส่วนการศึกษาวิจัยเป็นเพียงวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้การตัดสินใจมีหลักเกณฑ์ มีเหตุมีผล และมีความแน่นอนมากขึ้น จึงเขียนเป็นแผนผังเพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจง่ายขึ้น โดยแสดงให้เห็นว่า เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นผู้บริหารสามารถที่จะตัดสินใจได้โดยไม่ต้องอาศัยการศึกษาวิจัย หรือ อาจจะใช้การวิจัยเข้าช่วยในการตัดสินใจก็ได้ ดังที่มีผู้กล่าวว่า “การจัดการธุรกิจในปัจจุบัน ต้องเผชิญกับการเสี่ยงภัยมากยิ่งขึ้น ในสภาพการณ์เช่นนี้ การศึกษาวิจัยจะมีบทบาทอย่างสำคัญในการช่วยให้การตัดสินใจของนักบริหารถูกต้อง

รูปที่ 1.2 แสดงกระบวนการของการตัดสินใจ

1.5 เครื่องมือ (ความสามารถ) ในการตัดสินใจ

เป็นที่ทราบมาแล้วว่า การวิจัยเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งสำหรับนักบริหารใช้เพื่อการตัดสินใจในปัญหาบางประการให้สมบูรณ์และถูกต้องยิ่งขึ้น ซึ่งนอกจากผู้บริหารจะใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือแล้ว ความสามารถในการตัดสินใจจะต้องอาศัยสิ่งอื่น ๆ มาประกอบอีก กล่าวคือ จะต้องอาศัยสิ่งต่อไปนี้

1. **ความรู้ (Knowledge)** เป็นความรู้ทางด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้ทางด้านวิชาการ ด้านเทคนิคต่าง ๆ ด้านการบริหารงาน รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมทั่วไป การมีความรู้นั้นหมายถึงว่า ต้องรู้จักใช้ข้อมูล (Information) ต่าง ๆ ที่ได้มานั้นทำให้มีความหมายและมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจ ความรู้ดังกล่าวนี้ อาจจะได้มาจากการเรียนรู้ (Learning) จากการวิจัย (Research) หรือวิธีอื่น ๆ รวมทั้งความรู้ที่เกิดมาจากการฝึกหัดอบรม (Training) ซึ่งจะช่วยให้การตัดสินใจนั้นถูกต้องและได้ผลดี

2. **ประสบการณ์ในการทำงาน (Experience)** ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมาก ย่อมรู้จักการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ได้ง่าย และดีกว่าผู้ที่ยังขาดประสบการณ์เพราะผู้ที่มีประสบการณ์ย่อมรู้จักวิธีหนีวิธีได้ มีความสามารถในการหาข้อมูล และเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนรู้จักการแปลความหมายข้อมูล รู้ว่าวิธีใดควรจะใช้เมื่อใด ได้ผลเป็นอย่างไร มีวิธีการอื่นอีกหรือไม่ สิ่งเหล่านี้จะเรียนรู้ได้จากประสบการณ์มากกว่าสิ่งอื่น เพราะเป็นสิ่งที่เคยพบเคยเห็นมาแล้ว

ดังนั้น ความสามารถในการตัดสินใจควรจะอาศัยความรู้ (Knowledge) และประสบการณ์ (Experience) มาช่วย จึงจะทำให้การตัดสินใจของเราดีขึ้น การตัดสินใจที่ดีนั้น จะต้องเป็นการตัดสินใจที่ไม่มีเหตุผลที่จะต้องเสียใจ (ในขณะที่กำลังตัดสินใจ) หรือทำให้เสียใจน้อย

ที่สุด ด้วยการพิจารณาถึงข้อมูลต่างๆ อย่างรอบคอบ การตัดสินใจจะผิดหรือถูกนั้นเราจะสามารถรู้ได้ก็หลังจากที่ได้มีการตัดสินใจไปแล้ว แต่ถ้ารู้จักนำเอาเครื่องมือและความสามารถในการตัดสินใจมาใช้ให้เป็นประโยชน์แล้ว โอกาสที่จะเกิดการตัดสินใจผิดก็จะมีน้อยลงไปด้วย ฉะนั้น ผู้บริหารที่ดีจะต้องมีความสามารถในการใช้ความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่ควบคู่ไปกับการใช้วิธีการวิจัย ในการพิจารณาตัดสินใจเพื่อให้เกิดความถูกต้องและสมบูรณ์ที่สุด

1.6 บทบาทของนักวิจัย

นักวิจัยถือเสมือนว่าเป็นผู้แสวงหาข้อมูล แล้วใช้กระบวนการของขั้นตอนต่างๆ ในการวิจัย โดยอาศัยหลักและวิธีการทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Method) เป็นเครื่องมือสำหรับวิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูลออกมาเป็นผลสรุป ซึ่งเปรียบเสมือนกับว่านักวิจัยเป็นผู้ป้อนข้อมูลต่างๆ ให้แก่ผู้บริหาร เพื่อใช้สำหรับประกอบในการตัดสินใจนั่นเอง

บทบาทของนักวิจัยเป็นเพียงหน่วยงานช่วย (Staff) สำหรับองค์การ เพื่อช่วยให้องค์การนั้นๆ มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานดียิ่งขึ้น ดังนั้น พอที่จะสรุปบทบาทของนักวิจัยเป็นข้อๆ ได้ดังนี้

1. เป็นผู้แสวงหาข้อมูลต่างๆ
2. เป็นผู้ป้อนข้อมูลต่างๆ ให้แก่ฝ่ายบริหาร
3. เป็นผู้เสนอความคิดเห็นและแนวทางต่างๆ ให้แก่ผู้บริหารเป็นผู้ตัดสินใจ
4. ทำหน้าที่คล้ายกับที่ปรึกษาของหน่วยงานอื่น ๆ

สิ่งที่สำคัญที่นักวิจัยควรจะต้องคำนึงไว้อยู่เสมอก็คือ นักวิจัยไม่ได้มีหน้าที่กำหนดว่าผู้บริหารควรจะตัดสินใจอย่างไร เพียงแต่เป็นผู้เสนอแนะแนวทางต่างๆ ให้แก่ผู้บริหารเท่านั้น เพราะในทางการบริหารงานถือว่า นักวิจัยเป็นเพียง (Staff man) เท่านั้น

1.7 จรรยาบรรณของนักวิจัย (Ethic of Researcher)

นักวิจัยก็จำเป็นจะต้องมีจรรยาบรรณเป็นของตนเองบ้าง เหมือนกับแพทย์ก็มีจรรยาบรรณแพทย์ ทั้งนี้ เพื่อที่จะใช้เป็นข้อระลึกละหลักปฏิบัติให้สอดคล้องต้องกัน เพื่อให้เกิดระเบียบ และใช้ถือปฏิบัติโดยทั่วไป ซึ่งพอที่จะสรุปได้ดังนี้

1. นักวิจัยจะต้องมีความรับผิดชอบ (Responsibility)
2. นักวิจัยจะต้องมีความคิดริเริ่ม (Initiative)
3. นักวิจัยจะต้องมีความรู้ความสามารถในการมองถึงปัญหาที่ทำการวิจัย (Knowledge to find the problems)

4. นักวิจัยจะต้องไม่มีอคติ (Unbias)
5. นักวิจัยจะต้องมีความอดทน (Endurance)
6. นักวิจัยจะต้องกล้าตัดสินใจ (Decision Making)
7. นักวิจัยจะต้องทำใจให้กว้าง เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นและคำติชม (Broad Mind)
8. นักวิจัยจะต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี (Human relations)
9. นักวิจัยจะต้องมีความซื่อสัตย์และตรงต่อเวลา (Honesty and Punctuality)
10. นักวิจัยจะต้องมีเทคนิคในการล้วงเอาความลับและความจริงอย่างแนบเนียน (Technique in fact finding)
11. นักวิจัยจะต้องรู้จักรักษาความลับ (Confidential)
12. นักวิจัยจะต้องมีความสามารถในการบริหารงานวิจัย (Direct Research and Administration)

1.8 ลักษณะของงานวิจัย (Natures of Research)

การวิจัยเป็นการหาข้อมูลหรือความรู้ที่มีระบบ (System) เพื่อช่วยในการตัดสินใจทางธุรกิจ โดยอาศัยกระบวนการที่เป็นวิทยาศาสตร์ ดังนั้น ลักษณะของงานวิจัยจะต้องประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้

1. **จะต้องมีการสังเกต (Observation)** งานวิจัยเป็นงานที่จะต้องมีการติดตามดูแลผลงานวิจัยอยู่เสมอ ต้องมีการสังเกตเป็นประจำถึงปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เช่น ในการทดลองวิทยาศาสตร์ เราก็จะต้องคอยสังเกตถึงความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากผลของการทดลองนั้น ๆ อยู่ตลอดเวลา

2. **จะต้องมีการจัดหมวดหมู่ (Classification)** งานวิจัยเป็นงานที่มีระบบ เป็นระเบียบ มีแบบ มีแผน เป็นขั้นเป็นตอน ดังนั้น จึงจะต้องมีการจัดสิ่งต่าง ๆ ให้เป็นพวก เป็นหมวดเป็นหมู่ เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบและสะดวกในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

3. **จะต้องมีการวัดผล (Measurement)** ในการทำงานวิจัยเพื่อให้เกิดผลที่เป็นที่น่าเชื่อถือ นั้น จะต้องมีการวัดผลของปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดจากการศึกษาวิจัย แล้วพิจารณาคูผลที่ได้นั้นว่าเป็นอย่างไร ฉะนั้น ปัญหาสำคัญในการศึกษาวิจัยจึงอยู่ที่ การวัดผล (Measurement) นี้เอง เพราะเราจะต้องมีเครื่องมือในการวัดผลที่ดี มีเหตุผลเพียงพอ ดังนั้น เราจะต้องรู้ว่าควรจะใช้วิธีใดในการวัดผล โดยพิจารณาถึงองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ เราจะต้องสามารถที่จะควบคุมได้ง่าย

4. **การแปลความหมาย (Interpret and Meaning)** ลักษณะของงานวิจัยอีกประการหนึ่งก็คือ จะต้องมีความสามารถในการแปลความหมายของข้อมูลหรือปรากฏการณ์ที่ทำการ

วัด รู้จักการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ให้มีประโยชน์ ดังนั้น สิ่งที่สำคัญสำหรับผู้ทำการวิจัยก็คือ การรู้จักทฤษฎีบางประการที่เกี่ยวกับการวิจัย เพื่อใช้เป็นทฤษฎีชี้นำสำหรับการวิจัย

5. การลงความเห็น (Concluding) ในการวิจัยทุกครั้ง จะต้องมีการสรุปผล ลงความเห็น หรือหาข้อยุติที่คาดว่าสามารถนำไปใช้เป็นหลักได้ทั่วไป ควรมีการเสนอแนะถึงช่องทางหรือทางเลือกต่าง ๆ พร้อมทั้งสรุปเหตุผลที่สมควร

กระบวนการ (Process) ทั้ง 5 ข้อดังกล่าวข้างต้นนี้ จะต้องทำในลักษณะที่ไม่บิดเบือน เพื่อให้มีความสอดคล้องกับความมุ่งมั่นของผู้ที่ทำการศึกษาวิจัยที่ได้ตั้งไว้ โดยก่อนที่จะทำการวิจัย จะต้องมีการตั้งสมมติฐาน (Hypothesis) อย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งอาจจะได้มาจากทฤษฎีหรือประสบการณ์ และเมื่อลงมือทำการศึกษาวิจัยแล้ว จะต้องทำอย่างไม่มีอคติ (Bias) ใด ๆ ทั้งสิ้น

1.9 ประเภทของการวิจัย (Types of Research)

ในการแบ่งประเภทของการศึกษาวิจัยนั้น สามารถแบ่งออกได้หลายประเภทด้วยกัน ขึ้นอยู่กับว่าจะใช้อะไรเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา ซึ่งในที่นี้จะนำมาแสดงว่าการวิจัยนั้นสามารถแยกประเภทออกได้โดยเกณฑ์ต่าง ๆ เช่น

ก. การแบ่งประเภทโดยลักษณะวิชาหรือศาสตร์

1. การวิจัยทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Research)
2. การวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Social Research)

ข. การแบ่งประเภทโดยพิจารณาจากแหล่งข้อมูล

1. การวิจัยเชิงปฐมภูมิ (Primary Research)
2. การวิจัยเชิงทุติยภูมิ (Secondary Research)

ค. การแบ่งประเภทโดยพิจารณาลักษณะของข้อมูล

1. การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)
2. การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

ง. การแบ่งประเภทโดยพิจารณาวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. การวิจัยเชิงสำรวจ (Exploratory หรือ Preliminary Research)
2. การวิจัยเชิงพรรณนาหรืออธิบาย (Descriptive or Explanatory Research)
3. การวิจัยเชิงเหตุผล (Causal Research)

จ. การแบ่งประเภทโดยพิจารณาประโยชน์ที่ได้รับ

1. การวิจัยพื้นฐานหรือบริสุทธิ์ (Basic or Pure Research)

2. การวิจัยประยุกต์ (Applied Research)

ก. การแบ่งประเภทโดยลักษณะวิชาหรือศาสตร์ แบ่งออกได้เป็น

1. การวิจัยทางวิทยาศาสตร์ (Science Research) เป็นการศึกษาเพื่อประดิษฐ์ คิดค้น พัฒนา ปรับปรุง เทคโนโลยีต่างๆ ให้เหมาะสม และมีประสิทธิภาพดีขึ้น ซึ่งส่วนมากจะเป็น การศึกษาด้านวิชาการ และการค้นคว้าทดลองที่เกี่ยวกับด้านวิทยาศาสตร์

2. การวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Social Research) เป็นการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับบุคคล ในด้านต่างๆ เช่น พฤติกรรม ความรู้สึนึกคิด อารมณ์ จิตใจ ซึ่งอาจจะศึกษาออกไปในด้าน เกี่ยวกับการศึกษา การพาณิชย์ รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ หรือด้านอื่น ๆ โดยส่วนใหญ่ถือว่าเป็น การวิจัยทางสังคมศาสตร์

ข. การแบ่งประเภทโดยพิจารณาจากแหล่งข้อมูล แบ่งออกได้เป็น

1. การวิจัยเชิงปฐมภูมิ (Primary Research) เป็นการศึกษาวิจัยที่ต้องอาศัยข้อมูล จากการแสวงหาด้วยตนเองโดยหาจากภาคสนาม (Field Resources) ซึ่งอาจจะมาจากการ ทดลอง การสังเกต การสัมภาษณ์ หรือวิธีใด ๆ ก็ตามทีผู้วิจัยต้องเป็นผู้เก็บข้อมูลเอง

2. การวิจัยเชิงทุติยภูมิ (Secondary Research) เป็นการศึกษาวิจัยโดยอาศัยข้อเท็จจริงที่มีอยู่ อาจจะอยู่ในรูปของเอกสาร, สิ่งพิมพ์, ตำรา ซึ่งบุคคลอื่นได้ทำการรวบรวมไว้ ก่อนแล้ว มีลักษณะเป็น Documentary Sources

ค. การแบ่งประเภทโดยพิจารณาลักษณะของข้อมูล แบ่งออกได้เป็น

1. การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นการศึกษาวิจัยโดยอาศัยการบรรยาย โดยใช้เหตุผล แนวความคิด ใช้หลักความเป็นจริงซึ่งไม่จำเป็นต้องใช้ตัวเลขมายืนยันหรือ สนับสนุน

2. การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นการศึกษาวิจัยโดยอาศัยข้อมูลเชิง ปริมาณ ในลักษณะที่เป็นตัวเลขเพื่อแสดงผลเป็นสถิติ หรือตัวเลขสนับสนุนเพื่อหามิฉะนั้น และมองเห็นความชัดเจนได้มากยิ่งขึ้น

ง. การแบ่งประเภทโดยพิจารณาวัตถุประสงค์ของการวิจัย แบ่งออกได้เป็น

1. การวิจัยเชิงสำรวจหรือการวิจัยเบื้องต้น (Exploratory Research หรือ Preliminary Research) เป็นการศึกษาวิจัยเพื่อสำรวจ ค้นคว้า ศึกษาเบื้องต้น เพื่อเป็นแนวทางในการหาความจริง บางประการ หรือศึกษาถึงปัญหาใดปัญหาหนึ่ง เพื่อให้ปัญหาเด่นชัดขึ้นมา และง่ายในการที่จะ ศึกษาวิจัยต่อไป

2. การวิจัยเชิงพรรณนาหรืออธิบาย (Descriptive Research หรือ Explanation Research) เป็นการศึกษาวิจัยที่ต้องการอธิบาย หรือพรรณาลักษณะหรือปรากฏการณ์ต่างๆ เพื่อที่จะหา ความสัมพันธ์หรือความเกี่ยวข้องของคุณลักษณะต่าง ๆ ซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องกับเรื่องของความ

เชื่อถือ ความคิดเห็น หรือทัศนคติต่าง ๆ

3. การวิจัยเชิงเหตุผล (Causal Research) เป็นการศึกษาวิจัยเชิงเหตุและผล เพื่อใช้ในการอธิบายปัญหาหรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ ว่าอะไรเป็นเหตุ และอะไรเป็นผล ถือว่าเป็นการวิจัยที่สามารถนำมาสรุปเป็นหลักเกณฑ์ทฤษฎี หรือข้อสรุปต่าง ๆ ได้ เพราะสามารถที่จะสรุปหาเหตุผลและทดสอบความสัมพันธ์ต่าง ๆ ได้ ยังสามารถแยกออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

3.1 Deterministic Causation จะอยู่ในลักษณะของ $Y = f(X)$ กล่าวคือ Y จะขึ้นอยู่กับ $f(X)$ ซึ่งมีเฉพาะ X เท่านั้นที่ทำให้ Y มีการเปลี่ยนแปลงโดยตรงเพียงตัวเดียว ถือว่า X เป็น Deterministic Causation หรืออาจจะกล่าวได้ว่า X เป็น Necessary and Sufficient Condition ของ Y ซึ่งในทางธุรกิจจะหาได้ยากมาก จะมีก็แต่ในด้านวิทยาศาสตร์ และในห้องทดลองเท่านั้น

3.2 Probabilistic Causation จะอยู่ในลักษณะของ $Y = f(X_1, X_2, \dots, X_n)$ ซึ่งถือว่า X_1 เป็น Necessary but not Sufficient Condition ของ Y กล่าวคือ X_1 เป็นเงื่อนไขที่จำเป็นของ Y แต่ยังไม่เพียงพอสำหรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น จะต้องมีตัวอื่น ๆ คือ X_2, X_3, \dots, X_n เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย เช่น ความเป็นผู้ขายนั้นถือได้ว่าเป็น Necessary ของความเป็นพ่อ แต่ไม่ได้เป็น Sufficient อย่างเต็มที่ เพราะจะต้องมีสิ่งอื่น ๆ มาประกอบอีก คือ จะต้องขึ้นอยู่กับว่า มีความสมบูรณ์เพียงพอ จะต้องแต่งงานแล้ว หรือต้องไม่เป็นหมั้น หรืออื่น ๆ เป็นต้น

ในทางปฏิบัตินั้น การที่เราจะระบุลงไปว่า ปัจจัยหนึ่งเป็นสาเหตุหรือต้นเหตุของอีกปัจจัยหนึ่งนั้น ทำได้ยากมาก ไม่เหมือนกับการทดลองทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งเราสามารถที่จะสรุปได้อย่างแน่นอน ฉะนั้น จึงเป็นเพียงการกล่าวเฉพาะที่ปรากฏตามข้อมูลหรือหลักฐานที่มีอยู่เท่านั้น ที่ทำให้สามารถลงความเห็นไปเช่นนั้นได้ว่า ปัจจัยหรือปรากฏการณ์อย่างหนึ่งเป็นสาเหตุของอีกอันหนึ่ง ส่วนใหญ่จะใช้คำว่า “น่าที่จะเป็น” และในการสรุปนั้น จะต้องคำนึงถึงด้วยว่าอาจจะมีสาเหตุอื่น ๆ รวมอยู่ด้วย

จ. การแบ่งประเภทโดยพิจารณาจากประโยชน์ที่ได้รับ แบ่งออกได้เป็น

1. การวิจัยพื้นฐานหรือการวิจัยบริสุทธิ์ (Basic Research หรือ Pure Research) เป็นการศึกษาวิจัยเพื่อสร้างสรรทฤษฎี ความรู้กฎเกณฑ์ใหม่ ๆ ขึ้น ทั้งนี้ เพื่อต้องการให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถอธิบายปัญหาหรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ ได้

2. การวิจัยประยุกต์ (Applied Research) เป็นการศึกษาวิจัยที่มุ่งเน้นการนำผลของการวิจัยไปปรับใช้ให้เป็นประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ต่อไป

สรุป

- การวิจัยเป็นการศึกษาเพื่อค้นหาหาความจริงของปัญหาต่าง ๆ ด้วยระบบและวิธีการอันถูกต้อง โดยอาศัยหลักเกณฑ์ วิธีการ และขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งผลของการศึกษาวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ

- การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเสริมความรู้ ความเข้าใจ การค้นคว้า ตลอดจนทำให้เกิดทฤษฎีและเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อให้รู้จักการนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ และยังช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้องด้วย

- การวิจัยทำให้เกิดประโยชน์ต่าง ๆ หลายประการ เช่น เกิดความรู้ใหม่ ๆ ช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ช่วยในการกำหนดนโยบายและวางแผนได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว และยังสามารถตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ ได้อีกด้วย

- การวิจัยเกี่ยวข้องกับการบริหารในแง่ของการช่วยผู้บริหารให้รู้จักใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจที่ดี แต่ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงระยะเวลา และต้นทุนด้วย

- นักวิจัยมีบทบาทเป็นเพียงผู้เสนอข้อมูลและความคิดเห็นเท่านั้น ซึ่งถือว่าเป็นเพียง Staff Man เท่านั้น ส่วนการตัดสินใจนั้นเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร

- ลักษณะของงานวิจัยควรจะต้องประกอบไปด้วยลักษณะที่สำคัญ 5 ประการ คือ การสังเกต การจัดหมวดหมู่ การวัดผล/การวิเคราะห์ การแปลความหมาย และการสรุปผล ซึ่งถือว่าเป็นกระบวนการที่สำคัญ

- การวิจัยสามารถแบ่งออกเป็นหลายประเภท ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าในการแบ่งประเภทนั้นใช้อะไรเป็นข้อพิจารณา เช่น ถ้าพิจารณาโดยลักษณะวิชา อาจแบ่งออกได้เป็นการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ และการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ถ้าแบ่งประเภทโดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์ในการวิจัย ก็อาจแบ่งออกได้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ การวิจัยเชิงพรรณนา และการวิจัยเชิงเหตุผล หรือถ้าแบ่งประเภทโดยพิจารณาจากประโยชน์ที่จะได้รับ ก็อาจจะแบ่งออกได้เป็นการวิจัยพื้นฐาน และการวิจัยประยุกต์ เป็นต้น